

Vergaderjaar 2012–2013

29 668

Beleidsplan Crisisbeheersing

Nr. 38

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 april 2013

Hierbij kom ik terug op mijn toezegging om u te informeren over de resultaten van het op 4 februari jl. verzonden landelijk controlebericht van NL-Alert, gedaan in mijn antwoorden op de Kamervragen van het lid Kooiman over NL-Alert (Aanhangsel Handelingen II 2012/13, nr. 1470).

NL-Alert is sinds 8 november 2012 operationeel inzetbaar. De dienst verkeert nog in een opstartfase. Zo dient vooral het aantal burgers dat NL-Alert ontvangt nog te worden verhoogd. NL-Alert treedt ook niet in de plaats van een ander alarmeringsmiddel, maar is een aanvulling.

In het kader van de opstartfase is op 4 februari jl. om 12.00 uur 's middags een landelijk controlebericht NL-Alert verzonden. Het doel van een controlebericht is primair om burgers de gelegenheid te geven te controleren of hun mobiele telefoon correct is ingesteld voor het ontvangen van NL-Alert berichten. Het verzenden van het controlebericht biedt de regio's tevens de gelegenheid om periodiek het systeem te testen. Daarnaast draagt het bij om NL-Alert verder bekend te maken en te houden bij de burgers. Het controlebericht is daartoe vergezeld gegaan van een landelijke publiekscampagne.

Samen met de veiligheidsregio's, de drie telecomproviders en de andere betrokken ketenpartners zijn de resultaten van het landelijk controlebericht onderzocht en geëvalueerd. Daarnaast heeft TNS/NIPO in mijn opdracht aan een representatieve steekproef gevraagd hoe de ontvangst en beleving bij de burgers is geweest. Het rapport van TNS/NIPO treft u hierbij aan¹.

De inzet van NL-Alert sluit aan bij de verantwoordelijkheden zoals die zijn neergelegd in de Wet op de veiligheidsregio's. Daarom wordt een NL-Alert bericht verzonden door de desbetreffende regio's onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, in casu de voorzitter van de Veiligheids-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

regio. Bij een landelijk bericht betekent dat, dat de veiligheidsregio's ieder in hun regio gelijktijdig een bericht uitzenden. Uiteraard is met de regio's van te voren afgesproken wanneer dit bericht zou worden uitgezonden, hoe lang het zou worden uitgezonden en wat de te verzenden tekst zou zijn.

Resultaat verzenden door veiligheidsregio's

Het verzenden van het controlebericht door de veiligheidsregio's is bijzonder goed verlopen. Bij één regio bleek door een kleine verstoring het verzenden niet goed te gaan. Voor dit soort situaties is binnen NL-Alert voorzien in een back-up functionaliteit, in die zin dat een buurregio de verzending dan overneemt. Deze uitwijkprocedure heeft uitstekend gewerkt. Binnen zeer korte tijd heeft de desbetreffende buurregio het bericht alsnog uitgezonden, waardoor volledige landelijke dekking is gerealiseerd. Enig punt van kritiek is dat een aantal regio's het bericht langer heeft uitgezonden dan was afgesproken. Dit heeft verder niet tot problemen geleid.

Resultaat verzenden door telecomproviders

NL-Alert berichten worden uitgezonden door de drie in Nederland actieve telecomproviders. De drie providers hebben ieder zowel een zogenaamd 2G netwerk voor gewone mobiele telefoons, als een 3G netwerk voor smartphones operationeel. Bij het landelijk controlebericht van 4 februari zouden alle drie de providers uitzenden op 2G. KPN heeft ook uitgezonden op 3G. Van te voren was bekend dat de andere twee providers nog niet gereed waren om uit te zenden op 3G.

Bij twee van de drie providers heeft zich een storing voorgedaan. Bij één heeft dat beperkte gevolgen gehad voor het uitzenden van berichten, bij de tweede waren de gevolgen groter. Beide providers hebben aangegeven dat de oorzaken van deze storingen inmiddels zijn weggenomen.

Resultaat instellen telefoons

Om NL-Alert berichten op het scherm te krijgen moet een mobiele telefoon niet alleen geschikt zijn om berichten te kunnen ontvangen, maar moet ook het desbetreffende toestel zijn ingesteld. Het percentage geschikte telefoons was per 4 februari gestegen tot meer dan 70%. Vooral veel meer smartphones blijken inmiddels geschikt voor NL-Alert. Ongeveer een kwart van de geschikte toestellen was ten tijde van het landelijk controlebericht ook daadwerkelijk ingesteld om NL-Alert te ontvangen. Gedeeltelijk doordat toestellen waren ingesteld door de leveranciers of de telecomproviders, gedeeltelijk doordat zij door burgers zelf waren ingesteld, waar nodig ondersteund door de instelhulp op de website van NL-Alert.

Resultaat bereik burgers

TNS/NIPO heeft in mijn opdracht onderzoek gedaan met een steekproef onder ongeveer 2000 Nederlanders naar de resultaten van het controlebericht bij burgers. Uit dit onderzoek bleek onder meer dat ongeveer 1,4 miljoen burgers daadwerkelijk een NL-Alert bericht hebben ontvangen. Dat aantal stemt overeen met het aantal dat verwacht mag worden gezien de hiervoor omschreven resultaten aan de verzendkant. Er waren meer toestellen ingesteld voor de ontvangst van NL-Alert, maar doordat op 3G alleen door KPN is uitgezonden en niet door de andere twee providers, en door de hiervoor genoemde technische storingen is het aantal uitge-

komen op 1,4 miljoen ontvangst. Voor overige informatie verwijs ik u naar het bijgaande rapport van TNS/NIPO.

Volgend landelijk controlebericht

Het landelijk controlebericht biedt burgers de gelegenheid te controleren of hun telefoon correct is ingesteld voor de ontvangst van NL-Alert berichten. Dat houdt in dat een landelijk controlebericht vooral waardevol is als er voldoende toestellen nieuw zijn ingesteld voor NL-Alert. Om die reden heb ik gevraagd aan de providers of zij 100% kunnen garanderen dat voor het volgende landelijke controlebericht gepland voor mei 2013 er volledige landelijke dekking gerealiseerd zou zijn, inclusief 3G, zodat ook de burgers die met die netwerken verbonden zijn, hun telefoons kunnen controleren. Deze garantie werd mij door twee van de drie providers in onvoldoende mate gegeven. Zonder volledige landelijke dekking, dus inclusief 3G, zou een landelijk controlebericht op 6 mei onvoldoende zinvol zijn. Er is een aanzienlijke voorbereidingsinspanning van providers en veiligheidsregio's nodig voor het verzenden van een controlebericht. Tevens worden er in de voorbereidingsfase met name voor de publiekscommunicatie kosten gemaakt. Dit alles afwegende heb ik besloten het landelijk controlebericht van mei te laten vervallen. Zeer recent heeft T-Mobile aangegeven dat ook zij nu 3G operationeel heeft. Dat vind ik zeer verheugend, maar deze mededeling kwam helaas te laat om mee te kunnen nemen in het besluit over 6 mei.

In november 2013 is een volgend controlebericht gepland. Het is mijn ambitie dat in november 4 miljoen burgers het controlebericht ontvangen. Deze ambitie kan alleen worden waargemaakt als alle bij NL-Alert betrokken partijen hun bijdrage leveren. De providers zullen zorg moeten dragen voor een 100% landelijke dekking en een 100% functionerende techniek. De fabrikanten van mobiele telefoons dienen verder te gaan op de ingeslagen weg door nog meer toestellen geschikt te maken voor NL-Alert en deze zoveel mogelijk met het NL-Alert kanaal van te voren ingesteld te leveren. Ik zal deze partijen blijven stimuleren hun verantwoordelijkheid te nemen. Omdat er nog steeds toestellen in de markt zijn die moeten worden ingesteld voor het ontvangen van NL-Alert, is het bereiken van deze ambitie mede afhankelijk van de hoeveelheid burgers dat bereid is hun toestellen in te stellen voor NL-Alert. Uiteraard zal ik de komende periode deze burgers hierin zoveel mogelijk faciliteren. Ik ga er vanuit dat al deze partijen zich zullen inzetten om samen NL-Alert tot een moderne, volwassen alarmeringsdienst te ontwikkelen en zo Nederland weer een stuk veiliger te maken.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten